

יהדות באהבה

נכון לעכשיו

למען שמו באהבה

הפסח נקרא על שם הפסיחה שפסח הקב"ה בחמלתו הגדולה על בתי ישראל, ככתוב: "ופסחתי עליכם ולא יהיה בכם נגף ומשחית בהכותי בארץ מצרים" (שמות יב יג). וכפירוש רש"י: ופסחתי וחמלתי - מדלג היה מבתי ישראל לבתי מצרים, ובדליגתו נגלתה לעין כל חמלתו ואהבתו של ה' יתברך לישראל. את סיפור האהבה הזה אנו מצווים לספר לבנינו ולעצמנו ככתוב: "והיה כי יאמרו אליכם בניכם מה העבודה הזאת לכם, ואמרתם זבח פסח הוא לד' אשר פסח על בתי ישראל במצרים בנגפו את מצרים ואת בתינו הציל, ויקוד העם וישתחוו" (שמות יב כו-כז). "ויקוד העם" על בשורת הגאולה וביאת הארץ (ע' רש"י שם), דהיינו עוד לפני שנגאלו, עוד כאשר היו משועבדים במצרים האמינו בבשורה שייגאלו ויבואו לארץ - מתוך שבטחו בה' ובאהבתו וחמלתו עליהם. סיפור האהבה שאנו מספרים כליל הסדר מסתיים בקריאת שיר השירים - שיר האהבה הגדול בינינו לבין הקב"ה - כפי שאמר רבי עקיבא האוהב הגדול, ש"אין כל העולם כולו כדאי כיום שניתן בו שיר השירים לישראל. שכל הכתובים קודש ושיר השירים קודש קודשים" (ידיים, פ"ג מ"ה).

נכון לעכשיו, בבואנו להסב כליל הסדר עלינו לזכור שכל הסיפור של יציאת מצרים רצוף אהבה מראשיתו ועד אחריתו. מ"עבדים היינו לפרעה במצרים" ועד "לשנה הבאה בירושלים הבנויה". כידוע, מבחן האהבה בין האוהבים באמת הוא בשעת הדחק והצרות (מסילת ישרים, בביאור חלקי החסידות). ואכן עם ישראל עמד ועומד במבחן האהבה. יהודים הסבו כליל הסדר במצבים הכי קשים, בזמן רדיפות האינקוויזיציה - במרתפים בסכנת חיים; במחנות הריכוז ובמחנות ההשמדה בזמן השואה הנוראה. גם אז לא פסקו היהודים לומר את ההגדה, להודות ולשבח לה' יתברך על גודל אהבתו אלינו. אדרבא כאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרוץ, כמשל הביצה הקשה שאנו אוכלים כליל הסדר - ככל שמבשלים אותה יותר היא קשה יותר. כך עם ישראל, ככל שקשה לו יותר אמונתו הולכת ומתחזקת. ובדורנו דור התחיה שהוא סוף מסלול של אלפי השנים ממצרים לירושלים, אמנם ישנם קשיים וסיכוכים כצפוי "בעקבתא דמשיחא" שהחוצפה תסגא בו, אבל אנו רואים כבר את האור בקצה המנהרה בצורת קיבוץ גלויות ובניין ירושלים, ולא ירחק היום ונראה עין בעין בהתקיימות הברכה "ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה"... ונזכה לראות בבניין בית מקדשנו "ונאכל שם מן הזבחים ומן הפסחים... ונודה לך שיר חדש על גאולתנו ופדות נפשנו".

בברכת פסח כשר ושמח

ז' ניסן ה'תשפ"א

2 למכה מצרים בבכוריהם
// הרב און טרבלסי

קודש וחול - מקשה אחת
// ד"ר מיכאל אבולעפיה

3 להיות בני חורין
אורות הרב קוק // הרב יורם אליהו
עבודת הקרבנות
ממשנת הרצ"ה // הרב דוד לנדאו

4 מצרימטריקס
בשביל הנשמה // הרב ליאור לביא

6 כסף בנישואין
זוגיות // אסתר אברהמי

8 לימוד תורה בחול המועד
// הרב שלמה אבינר

הגליון מוקדש לעילוי נשמת

סמ"ר גדליה הלל מליק הי"ד

האזכרה לגדליה הי"ד תהיה ביום ו' כ"ז בניסן (9 אפריל)
בשעה 10:00 בהר הרצל.

כיבוד קל יוגש בסככה בחניון העליון.
ביום הזיכרון לחללי צה"ל ביום ב' אייר (14 אפריל) לאחר
הטקס בהר, נפתח ביתנו 17:30-14:00 לידידים ולמשפחה.

שמחה, פנינה, משה, אבינעם ודינה מליק

02-6510938

הגליון מוקדש לעילוי נשמת הור"י

אלתר חיים אליהו ב"ר דב צבי בריטביץ הי"ד
פרידה פראדל ב"ר משה אליעזר בריטביץ הי"ד

הונצח ע"י משה ברטוב ומשפחתו

"את פתח לו"

לידידי "מכון מאיר" בית מכון מאיר מאחל

פסח שמחה וכשר

לתרומות קמחא דפסחא 02-6461328

לתרומות 02-6461328, באתר meirtv.com (מאובטח), בבנק הדואר ח-3-16179-4 או בבנק המזרחי בנק 20 סניף 539 חשבון 128018

פרסומים בעלון ובאתר: 026461302 - ההכנסות קודש למכון מאיר | תוכן המודעות באחריות המפרסם בלבד

המו"ל: **מכון מאיר** טל' 02-6511906 02-6514820 פקס 02-6514820 אתר הבית meirtv.com דוא"ל torah@meirtv.co.il

עיצוב גרפי: תהילה ברנשטיין **הפצה:** מקור ראשון | 0528908518 | העלון מופץ ב-50,000 עותקים

הדלקת נרות	מוצאי שבת
י-י 18:16	י-י 19:31
ת"א 18:34	ת"א 19:33
חיפה 18:26	חיפה 19:33

אותו מתברר שהוא ריק, והוא קם על יוצרו ומבער את עצמו מהעולם.

הרב קוק זצ"ל¹ כותב שזה יתרחש גם בגאולה שלנו. שבירת הפסלים החומריים היא תהליך שיקרה דווקא על ידי פושעי ישראל. אלו שמעריצים את תרבות החומר הם אלו שישברו אותו: "פושעי ישראל על כורחם באים לנתן את אלילי החומריות. החומריות כשהיא לעצמה נעשית לאה, מאין קורטוב של רוחניות אמיתית. ואכולי ספק ונגועי שעמום אינם מוצאים דרך אחרת אלא איבוד עצמם לדעת". כשהחומר מחובר לרוח הוא בעל ערך עליון, אך כשהוא מנותק ממנה הוא עלה נידף ברוח. השימוץ, חוסר המטרה והתכלית ממלאים את לבו של האדם. וככל שהוא שוקע יותר בחומריות כך חייו הולכים ושוקעים. עד שהוא מבין שכך אי אפשר להמשיך: "כך הולכים פושעי ישראל ושוברים בעצמם את אלילי הזמן, שוברים ומנפצים ומנקים את המקום מהרוחניות המזויפת ומהחומריות הריקה והשפלה. ומפנים דרך לקדושה העליונה שתשלח אורה להשיב לב בני ישראל".

תרבות החומר הממלאה את העולם כיום תלך גם היא ותגלה את אפסיותה. מול תרבות זו עלינו להעמיד תרבות של רוח, שבמרכז עומדת התורה, קישור למצוות ויראת שמיים, מלווים במעשים טובים, צדקה וחסד. תרבות כזו תאיר בעזרת ה' גם את החומריות שבחיים באור יקרות ותיתן לחומר את משמעותו הנצחית. כי באמת העולם הוא אחד, והחומר והרוח הם רק צדדים שונים של דבר ה' המתגלה אלינו בשלמותו, ויפיע שם מלא על עולם מלא.

1. פז: ד"ה "ואותו"

2. גבורות ה'לז

3. מאמרי הראי"ה, אחדות ושניות עמ' 234

המצרים העריצו את הבכורה וסגדו לה עד כדי כך שהיו עושים פסלים בדמות הבכורות שלהם. התורה מספרת שבמכת בכורות לא היה בית "אשר אין שם מת". מבארים חז"ל שגם אם הבכור כבר מת, היו המצרים עושים פסל בדמותו, ובמכת בכורות הפסל נשבר. הערצת הבכורה התבטאה גם בכך שמלך מצרים היה צריך להיות בכור ("אף פרעה בכור היה". רש"י שמות יב, כט). וכן בכך שהעבודה-זרה שלהם הייתה הטלה שהוא בכור המזלות.

המהר"ל² מסביר שהבכורה מבטאת את החומר, לכן אותה העריצו המצרים כיוון ש"כל מדרגתם חומרי. והחומר הוא ראשון וכל אשר נוטה אצל הצורה הוא אחרון". פירוש הדבר שבעולם שלנו מופיע קודם החומר ורק לאחריו מגיעה המהות והמשמעות שלו. לדוגמה, כשילד נולד, נבנה תחילה גופו החומרי. לא לומדים עם תינוק סוגיה בגמרא אלא דואגים שיאכל וישתה כפי צורכו כדי שגופו ייבנה. במשך הזמן גדלה הבנתו, ובגיל בר מצווה נכנסת בו הדעה שהיא עיקר צורת האדם והוא מתחייב בתורה ובמצוות. האומה המצרית שהעריצה את הבכורה העמידה בלב התרבות שלה את החומרניות וההנאות החושיות, ותרבות כזו רצה ה' לשבור לפני שהוא גואל את ישראל. לכן בליל היציאה הכה ה' את בכורי מצרים לכל סוגיהם, כולל פסלי הבכורות והטלה. ואמנם בשבת הגדול התרחש דבר נוסף. הבכורה, האליל החומרי שאותו המצרים העריצו, הוא עצמו היכה בהם. משמעות הדבר, שלרע יש אויב נוסף מלבד הטוב, והוא הרע בעצמו. הרע מכה ומכלה את עצמו.

תרבות שמעמידה את החומר הזמני והחולף כמרכז הכול אינה יכולה להתקיים. אם אין משמעות של אמת

נצחית הופכים החיים דלים וחסרים. דווקא השעבוד לחומר הולך ומראה כמה אין בו ממש. ככל שמגדילים

למכה מצרים בבכוריהם

"שבת שלפני הפסח קורין אותו שבת הגדול, מפני הנס שנעשה בו". (שו"ע סימן תל). בעל הטורים מסביר שהנס היה בכך שהמצרים לא פגעו בישראל. אותה שנה עשירי בניסן חל בשבת, ובתאריך זה צוו בני ישראל לקחת שה לקורבן פסח. המעשה הרגיש את המצרים, כיוון שהטלה הוא אלוהי מצרים, ובכל זאת לא יכלו לעשות דבר: "והיו שיניהם קהות על ששוחטין את אלוהיהם ולא היו רשאים לומר להם דבר".

אמנם התוס' במסכת שבת¹ מביאים מהמדרש נס אחר שקרה בשבת זו: "כשלקחו פסחיהם, באותה שעה נתקבצו בכורות אומות העולם אצל ישראל ושאלו למה היו עושים כך. אמרו להם זבח פסח הוא לה' שיהרגו בכורי מצרים. הלכו אצל אבותיהם ואצל פרעה לבקש ממנו שישלחו ישראל ולא רצו. ועשו הבכורות מלחמה והרגו מהם הרבה. וזה שכתוב למכה מצרים בבכוריהם". לכאורה משמעות הנס שמתואר במדרש זניחה. גם בלי שהבכורות היו מכים והורגים במצרים היה הקב"ה גואל את ישראל והיינו יוצאים ממצרים.

מהי אפוא החשיבות בנס זה, שאנו מציינים אותו כל שנה בשבת שלפני הפסח?

ד"ר מיכאל אבולעפיה

כשהאדם סבור שכמה שיצבור רכוש יהיה מאושר יותר. ולפעמים החשיבה הרוחנית העליונה היא זו שדווקא הכי מחוברת למציאות, והיא הכי מעשית, הכי מקורקעת. למשל הקודש מקנה לנו ראייה כוללת של המציאות, והיא הראייה היותר נכונה כמו לדוגמה בנושא של אסטרטגיה צבאית. גם בפסיכולוגיה, הטיפול הנובע ממקום רוחני הוא הטיפול שרואה את האדם באמת כפי שהוא במהותו אבל גם במציאותו. אנחנו משתמשים בשיטות של קרקוע ועבודה דרך הגוף כדי לחבר את האדם למהותו הפנימית. כי בסופו של דבר נקודה אחת מכילה את הכול, הקודש והחול (ראה שם א, תרצה) וכל הבנה, ככל שהיא כוללת יותר, ככה היא חודרת יותר לכל הפרטים, ככל שהיא הבנה היונקת ממקום נצחי ככה היא מאירה יותר את עסקי השעה (שם א, תתלז).

בפסח אנחנו יוצאים ממצרים כלומר מהתפיסה המצומצמת הרואה שהקודש והחול מתנגשים, פוסלים זה את זה. ההפך הוא הנכון. לעולם החול מכיל את הקודש והקודש מכיל את החול.

של האדם הפשוט, לפעמים הוא רושם של אור עליון אבל הוא חול לגבי הקודש (שמונה קבצים א, שלא, הראי"ה קוק). ויש לפעמים שצדיקים גמורים מפחדים מדי מהחול ולכן הם נופלים ממדרגתם, כי מרוב רצון לקודש ללא חול, אין לנפש כבר כוח להכיל את התעופה הנשמתית ועלולה להיות התרסקות גדולה. כי לעולם, החול הוא שמכיל את הקודש. 'זהם מוצאים את עלייתם בזה שהם מתחזקים להיות נוטלים את החול, וכל מעשיו, עסקיו ומחשבותיו, ומעלים אותו כולו בקדושה העליונה' (שמונה קבצים א, שצה). כי החול מכיל את הקודש. אבל גם הקודש מכיל את החול. למשל

התפיסה הריאלית ביותר היא החשיבה האמונית. הטענה של התרבות המערבית שעלינו להיות "ריאליים" - כלומר לחיות חיי חומה אם זה בקניונים, ואם זה בשמיעת החדשות בכל עת וכד' - היא טענה שקרית. אנחנו רואים שלרוב, ההתעסקות החומרנית הזו מלווה גם בהופעות דמיוניות, למשל

בפסיכולוגיה, בחינוך ילדים, ובכל תחום שמופיע בעת התחייה הלאומית של האומה הישראלית בארצה, נראה שהקודש מכיל את החול והחול מכיל את הקודש. כי החול הוא הבסיס של הקודש כמו שהגוף הוא הבסיס של הנשמה, והנשמה היא מקור הקיום של הגוף.

אנחנו אחרי מערכת בחירות ואנחנו רואים עד כמה הנושא הזה הוא קריטי בחברה הישראלית. לכאורה, המאבק הסמוי או הגלוי מעיד עד כמה האומה שלנו צריכה להיות קודש ועד כמה היא צריכה להיות חול, וזהו עניין מטושטש וחסר ערך באמת, כי לעולם, החול מכיל את הקודש והקודש מכיל את החול.

יש פעמים שהמחשבה הזכה העליונה מופיעה במה שפשוט וגלוי בחיי החול דווקא, ולפעמים היא נסתרת במציאות. למשל, כמו האורות המתגלים בליל הסדר שהם עצומים ואשרי מי שזוכה לראותם, אף כי בעצם כולנו עדים לכך שיש כאן התרחשות מאוד עמוקה. גם המוסר הטבעי והפשוט, הדרך-ארץ

להיות בני חורין

"הדבר הראשון הוא ביטול העבדות וקביעת החירות, אנו בני חורין! אנו עם של עבדים משוחררים מאז ולכל הדורות. עבדות היא פגמה במהות האדם. האדם הוא אדם שלם, בריא ונורמלי, רק אם הוא עצמאי - אך לאיזו עצמאות אנו מתכוונים? אומר הרציה "עצמאות האדם צריכה להתגלות מתוך צלם אלקים שבאדם, מתוך גבורת האדם, קדושת האדם, מתוך דעת האדם שממקור החונן לאדם דעת, אז הוא מופיע כאדם מישראל, כאדם של תורה".

הרב קוק כותב, שיתכן מצב שאדם הוא עבד אך רוחו מלאה חירות מתוך שהוא נאמן לעצמיות שלו, שהוא מאמין במעשיו, בדרכו אשר נובעת מצלם אלוקים אשר בקרבו. רעיון נפלא זה בא לידי ביטוי בדברים שאמר אנטולי שרנסקי אסיר ציון, לשופט ששפט אותו: "אתה אדוני השופט חושב שהנך חופשי! אתה חושב כך כיוון שלאחר המשפט תלך לביתך ואילו אני אלך לכלא לזמן רב, אך דע לך שמבין שנינו, אני הוא בן החורין האמיתי! אמנם גופי יהיה משועבד, אבל רוחי, היא תישאר חופשית, כיוון שארגיש שלא נכנעתי לגזרותיכם ונשאיתי נאמן לאמונתי. אך לך השופט קבעו מראש מה לומר! גופך אמנם משוחרר, אבל אינך חופשי להכריע לפי אמונתך, רוחך משועבדת וזה חמור פי כמה" (מתוך ספרו 'לא אירע רע'). וכשנשאל מה המילה האחרונה שהוא רוצה לומר לפני קריאת גזר הדין, הוא קרא "לשנה הבאה בירושלים" מתוך אמת פנימית זו, הוא זכה לעלות לארץ ולהיות שר בממשלת ישראל.

נאמץ לנו את אות החירות הזו ונזכה להיות פועלים עם אל, לראות את ירושלים ובית מקדשה על מכונם במהרה בימינו. חג שמח.

לאחר כמאתיים שנות עבדות וסבל יוצאים בני ישראל מעבדות לחירות, כנאמר בתפילה "ויצא את עמו ישראל מתוכם לחירות עולם", לזאת חיכו וציפו ועל כך שמחתם והודאתם לה'. מכאן שאין לך דבר גדול ונפלא יותר ממעמד החירות אשר נתפס כמצב שבו אדם יכול לעשות את כל אשר הוא חפץ ואין מי שיאמר לו מה תעשה ומה תפעל.

אך הנה מוצאים אנו בתורה שה' אומר (ויקרא כה, נה) "כי לי בני ישראל עבדים, עבדי הם אשר הוצאתי אותם מארץ מצרים, אני ה' אלוקים". מכאן שיש טוב במושג של העבדות וזו זכות להיות עבדו של ה' יתברך.

מרב קוק בעולת ראי"ה (ח"ב עמ' רמה) כותב, ש"ההבדל בין העבד לבן החורין אינו רק הבדל מעמדי, מה שבמקרה זה הוא משועבד, וזה הוא בלתי משועבד. אנו יכולים למצוא עבד משכיל שרוחו מלא חירות, ולהפך בן-חורין שרוחו הוא רוח של עבד. החירות הצביינית היא אותה הרוח הנישאה שהאדם, וכן העם בכלל, מתרומם להיות נאמן להעצמיות הפנימית שלו, להתכונה הנפשית של צלם אלקים אשר בקרבו, ובתכונה כזאת אפשר לו להרגיש את חיי בתור חיים מגמתיים, שהם שווים את ערכם". כשאדם נאמן לעצמיות הפנימית שלו, כאשר הוא יודע ומבין שאין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתורה, כאשר יש לו מגמה, ומשימת חיי ברורה לו, אז חי הוא חיי חופש וחירות. אז הוא לא עבד משועבד ליצור, אלא נאמן למה שבאמת הוא רוצה להיות, כי לך הוא נוצר.

וכך מלמדנו גם רבנו הרצ"ה בשיחות (פרשת משפטים עמ' 218)

ממשנת הרצי"ה

הרב דוד לנדא

"ויקהל-פקודי" הוא זוג של קיום בניין המשכן. מתוך כך יש לברר עכשיו מה נעשה בתוך הבניין. לכן עכשיו מופיעים ביחד הציווי והקיום של סדר העבודה וסדר האנשים העובדים בו. וכזה משתכלל ונשלם כל עניין "ועשו לי מקדש". כשמשתכלל האורגניזם השלם הזה, כשהמקוריות האלוקית העליונה הפונה אלינו והעבודה הארצית שלנו הפונה השמימה נפגשות יחד - "נשקים שמים וארץ". תורה ועבודה נפגשות יחד, ומתגלה "ושכנתי בתוכם" בכל מילואו ואז הוא יום טוב: "יום חתונתו ויום שמחת לכו"⁵. מכאן בפסוקים האחרונים של פרשת "צו" "שבעת... מי מלאיכם", שהם מעבד לפרשת "שמיני"⁶.

1. ע"פ תהלים ס"ב י"ב.
2. תהלים י"ט ח'.
3. פיוט "אחד מי יודע".
4. שמות כ"ה ח'.
5. ע"פ שיר השירים ג' י"א, תענית פ"ד סוף משנה ח'.
6. ע"פ שיחות הרצי"ה ויקרא עמ' 33-5.

עבודת הקרבנות

פעמים רבות הזכרנו את עניין הזוגיות, אבל יש מקום לחזור עליו מאה פעמים ומאה ואחת פעמים. הזוגיות שייכת למדע המקרא שלנו:

"אחת דבר אלקים, שתים זו שמענו"¹. יודעים אנחנו שהשתיים ששמענו הן ממקור אחד. "תורת ד' תמימה"² היא אורגניזם אחד וחיוניות אחת, והיא מופיעה בשתיים: תורה שבכתב ותורה שבעל פה. "ד' אחד ושמו אחד", והאחדות

האלוקית הכוללת מתגלה בשתיים: "אחד אלוקינו שבשמים ובארץ"³. עניין הזוגיות הוא פשוט ומדעי מאוד. כל דבר בעולם וכל דבר בתורה שאנו רוצים להתבונן בו, ללומדו ולהבין, תמיד מסתכלים בו ובוחרים אותו משני צדדים: קודם כל נפגשים בעצם מציאות הדבר, קיומו וזיהוי באופן כללי ויסודי. אחר כך יש להתבונן כיצד כלל זה מתפרט אלינו, ומה הוא מלמד אותנו. אין אפשרות אחרת. זהו מדע המקרא האמיתי. "ויקרא-צו" הן זוג פרשיות של עבודת האדם: עבודת הקרבנות. גם הקטורת היא מין קרבן. יש שני מזבחות: מזבח הקרבנות

ומזבח הקטורת. וחז"ל אומרים שהקטורת היא היותר קדושה וחמורה מכל הקרבנות. סדר העבודה נמשך מהתורה. הקיום והעשיה האנושיים נמשכים מהציווי האלוקי. בספר שמות נפגשים עם הציווי האלוקי: "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם"⁴, ומתוך כך מופיע עכשיו סדר הקרבנות, שהוא השלמת ענייני המקדש. מהשמימיות של תורה, אורייתא וקודשא בריך הוא, מגיעים אל

הארציות של העבודה שלנו. על כן ספר ויקרא הוא המשך טבעי והגיוני של ספר שמות. כך היא ההבנה המדעית האמיתית לעומת הנוסחאות של המכונים "מדעיים", שחותרים את המקרא חתיכות חתיכות. "ויקרא-צו" הן זוג של השלמה ושכלול. ממקור התורה השמימית והאלוקית שבספר שמות הפונה אלינו, יש המשך של עבודת האדם הארצית הפונה אל השמימיות. סדר העבודה נמשך ממקור התורה. היה מקום להניח שזוג הפרשיות "ויקהל-פקודי" הוא סיום עניין המשכן. חס ושלום! "תרומה-תצוה" הוא זוג של ציווי בניין המשכן,

האם אנחנו היינו בולעים את הגלולה האדומה לו היינו יודעים מה מצפה לנו לאחר מכן? סביר להניח שחלק לא קטן מאיתנו היה רוצה לקחת את הגלולה הכחולה, לאכול את הסטייק ולהתענג על טעמו הדמיוני. מהו הסוד העמוק שמסתתר מאחורי הסרט הזה?

לחזור בל יום אחד

המטריקס, כך נדמה לי, הוא אולי היצירה האנושית המודרנית שמבטאת בצורה החדה ביותר, את המשמעות העמוקה של היציאה ממצרים. במבט צר נראה שיציאת מצרים היתה מאורע היסטורי חשוב; עם עבדים ששועבד שנים רבות ולפתע יוצא לחירות עולם משלטון מרושע ואכזרי. אם נישאר בנקודת המבט הזאת, יציאת מצרים תיוותר אמנם אירוע חשוב מאד לעם ישראל אך לא הרבה יותר מכך.

אך האמת היא, שמה שהתרחש ביציאת מצרים, הוא שחרור התודעה האנושית ממצרי המטריקס המצרי. האופק האנושי שהיה כלוא במיצרי התודעה הדטרמיניסטית האלילית, הכבול לחוקי החושים והדחפים המוגבלים, השתחרר יחד עם ישראל בבת אחת והובקעה חומת אשליית הקיום הסגור בתוך עצמו. בהערתו על הגדה של פסח, כתב הרב צבי יהודה זצ"ל על מילות ההגדה: "ואילו לא הוציא הקב"ה את אבותינו ממצרים, הרי אנו ובנינו ובני בנינו משועבדים היינו לפרעה במצרים" -

"אאמור"ר זצ"ל היה אומר (כלומר, חזר והדגיש בכל "ליל סדר" מחדש), כי אילו לא הוציא הקב"ה את אבותינו ממצרים, לחירות עולם, למתן תורה, הרי כל העולם כולו וכל סדרי חיי האדם היו נשארים על מקומם בלי השתנות, וכן היה נשאר השעבוד לאותו פרעה במצרים" (עולת ראייה חלק ב, עמ' רסח).

לאור הרעיון של המטריקס יובנו הדברים בצורה פשוטה: אילולא יצאנו ממצרים, התודעה האנושית היתה ממשיכה להיות כלואה בתוך גבולות המטריקס המצרי. לכן, לא היתה יכולת להשתחרר ממנה באמת אלא רק לשנות פאזה בתוך אותם חוקי משחק דמיוניים. אם כך, היציאה מן המטריקס המצרי היא אירוע שלמעשה לא הסתיים אלא ממשיך מאז אותה יציאה היסטורית בכל יום ובכל רגע; "באמת על ידי הכרה תוכית (= מלשון תוך, מבט פנימי) אנו באים לכלל ידיעה, כי עצם פעולת יציאת מצרים היא פעולה שאינה נפסקת כלל" (עולת ראייה א עמ' כו).

יציאת מצרים איננה רק אירוע היסטורי שהתרחש אי אז בעבר הרחוק. מאז אותה יציאה היסטורית, בכל דור ובכל רגע יש מי שמעדיף לאכול את הסטייק הדמיוני, להישאר בבית העבדים ולוותר על השחרור התובעני מן המטריקס. בכל יום ובכל רגע אנו נדרשים לבחירה בין הגלולה הכחולה לגלולה האדומה. בין חמץ למצה.

שליחתי הציבור שלכם

מבית מקור ראשון

רוצים להגיע למאות אלפי בתי אב בציבור הדתי? איתנו אתם יכולים!

- הפצה שבועית של עלוני פרשת השבוע ופרסום בכל בתי הכנסת ברחבי הארץ
- הדרכת מודעות בבתי הכנסת וברכזים דתיים
- דיוור ישיר בכל רחבי הארץ

הפיקות מיוחדות:

- ניצוב, קדם דפוס ודפוס
- איסוף ועיטוף מוצרים בניילון
- לפי הזמנה, הדפוס בסכומים הכנסת אינטרטיים לעלונים

לפרטים:
052-8908518
b0528908518@gmail.com

מצרימטריקס

מה היה קורה לו היו אומרים לכם שכל מה שאתם יודעים, מכירים, מרגישים וחושבים, אינו אלא אשליה? "המטריקס הוא בכל מקום. הוא מקיף אותנו. אפילו עכשיו, בחדר זה ממש. אתה יכול לראות אותו כשאתה מתבונן מבעד לחלון, או כאשר אתה מדליק את הטלוויזיה. אתה יכול להרגיש אותו אפילו כאשר אתה בעבודה [...] כשאתה משלם את המיסים שלך. הוא העולם שנמשך מעל עיניך בכדי לגרום לך להיות עיוור לאמת". הציטוט הזה לקוח מתוך הסרט "מטריקס" שיצא לפני למעלה מעשרים שנה.

הסרט הזה, שכלל מסרים פילוסופיים עמוקים על מהות האדם והתודעה האנושית, חולל בשעתו ועד היום תסיסה גדולה סביב הרעיונות שהוא נושא ומשמעותם לחיינו. בתמצית ובקיצור רב, עלילת הסרט מספרת על העתיד הדיסטופי (הפך האוטופי) שבו קבוצת חייזרי בינה מלאכותית משתמשת בגוף האנושי ליצירת אנרגיה, כשהוא אינו מודע לכך כלל כיוון שמוחו מייצר לו "מטריקס" - עולם בדיוני שנראה ממש כמו העולם שבו אנו חיים כיום.

כלומר, התודעה האנושית ב"מטריקס" היא אשלייתית לחלוטין והיא נובעת משעבוד לגורמים המנצלים את התודעה האנושית להפקת אנרגיה

כחולה או אדומה?

הדילמה הנודעת ביותר בסרט, שהפכה לסמל לדילמה הקיומית של כל אדם, היא הרגע שבו הגיבור נדרש להכריע אם בלוע גלולה כחולה ולהישאר בתודעה האשלייתית הכלואה ב"מטריקס", או בלוע

גלולה אדומה שתחשוף בפניו את האמת. הבחירה במציאות האמיתית על פני העבדות לתודעה מלאכותית-אשלייתית, איננה פשוטה, כפי שנראה מיד, אך הקושי הגדול מגיע רגע לאחר הבחירה לצלול אל האמת, כאשר מתברר שהאמת לא פשוטה, והחיים בה קשים ומאתגרים.

במסגרת אותה הכרעה בין הגלולה הכחולה לאדומה, גיבור הסרט מקבל הדרכה ובה נאמר לו שהוא "נולד לתוך כלא של התודעה". בניגוד לעבדים שקשורים ומאולצים למצבים של הסגר פיזי וענישה גופנית אך הכרתם חופשית, המצב הגרוע ביותר הוא כלא הכרתי שאינך יודע שאתה כלוא בו. זהו כלא שלעולם לא תנסה להשתחרר ממנו, כי אינך חש בו כלוא. זהו בית העבדים המושלם. משימתו של הגיבור היא להציל את המין האנושי מהשתעבדות עיוורת לבניה המלאכותית שהשתלטה, כאמור, על התודעה האנושית (האם יש כאן רמז לשליטה התקשורתית-טכנולוגית ללא מיצרים על התודעה?). פרט מעניין במיוחד בעלילה הוא שהעיר אשר עליה מגינים המורדים הנאבקים במכונות, נקראת "ציין!"

ביטוי לקושי שקיים בהכרעה בין תודעה כוזבת לבין תודעה ממשית, נמצא כאשר אחד מחברי הצוות מביע חרטה על הבחירה שעשה. אותו חבר צוות, השותף לגיבור וחבריו הנאבקים יחד בפולשים המשעבדים, שמתברר בהמשך כבוגד, מודה כשהוא שואל את עצמו בחרטה: "למה בלעתי את הגלולה האדומה?"

בהמשך, אותה דמות מתארת את חוויית החופש שבשעבוד לתודעה הכוזבת. באותו קטע יושב הבוגד עם אחד מסוכני המטריקס ואוכל סטייק שגורם לו להרהור פילוסופי: "אני יודע שהסטייק הזה לא קיים. אני יודע שכשאני מכניס אותו לפי, המטריקס (=התוכנה) אומר למוחי שהוא עסיסי וטעים. אבל אחרי תשע שנים, אתה יודע מה הבנתי? בורות היא האושר".

משיב אבירה ותיקון העולם

סדרת

'גמרא באמונה'

חלק ז'

נתן קוטלר

אמנם הערך של 'דרכי נועם' אינו מצווה, אך הוא מסוג הערכים הכוללים של התורה שתוקפם למעלה מתוקף מצווה (ראה: 'זהר' נתן לבני אדם' עמ' 76). לדוגמא, לא ייתכן שתהיה הוה אמינא שמשלם לאדם לכפור בכל ולא להודות במקצת, זה הרי נגד ערכי התורה והתורה בוודאי לא תכשיל בני אדם בכך (חת"ס כתובות יח, א). ולכן חכמים שהאזינו היטב לרצון התורה תיקנו לצורך תיקון העולם את תקנת משיב אבירה כדי שיהיה משתלם יותר לומר את האמת מאשר לשקר.

ולכן בכל המקרים שראינו יש צורך לחזק את האמון היסודי בין בני האדם ולעודד אמירת האמת: במקרה של מנה לאביך בידי (כתובות יח, א), ובמקרה של שטר חוב שלא מוזכר בו סכום ההלוואה (ב"מ ד, א) ועוד - מאמינים לו מפני תיקון העולם.

כשם שאנו רוצים לעודד בני אדם להשיב את האבירה שזוהי תיקון העולם, כך גם בשאר המקרים יש תיקון העולם (כפי שהירושלמי ביאר) - ליצור אמון בני אדם ולתקן על ידי כך את העולם

אבירה לא צריך להישבע כדי שבני אדם לא יימנעו מלהשיב אבירה.

השאלה

ישנם הבדלים משמעותיים בין המקור למושג 'משיב אבירה' כפי שמופיע במשנה בגיטין לבין השימוש שנעשה במושג זה ברחבי הש"ס. נציין אחד מהם: במשנה בגיטין נאמר ש'משיב אבירה' הוא תקנת חכמים עקב תיקון העולם, אך איזה תיקון העולם יש במקרים כגון: שטר חוב שלא מוזכר בו סכום ההלוואה (ב"מ ד, א), מנה לאביך בידי (כתובות יח, א) ועוד?

"מפני תיקון העולם" - יצירת

אמון בין בני אדם

שאלנו לעיל על ההבדל בין משיב אבירה הקלאסי בגיטין לבין שאר המקרים, ושאלנו איזה תיקון העולם יש בשאר מקרים אלו. בירושלמי נאמר (גיטין ה, ג): "תמן תנינן [=שנינו במשנה בשבועות ו, א] מנה לאבא בידך אין לו בידי אלא חמשים דינרין פטור. מפני שהוא כמשיב אבירה. אמר ר' לעזר תקנה תיקנו בו כדרך שתניקנו במציאה. דתנינן המוצא מציאה לא ישבע מפני תיקון העולם". היוצא מתוך דבריו של רבי אליעזר שיש תיקון העולם גם בשאר המקרים של משיב אבירה. ומהו תיקון העולם בשאר המקרים?

נראה שמדובר ביצירת אמון בין בני אדם. החברה אינה מסוגלת להתקיים אם היא לא מעודדת בני האדם לומר את האמת. חברה הבונה לעצמה 'תרבות שקר' אינה יכולה להחזיק מעמד. כמו כן, כאשר נוצרת מציאות ש'משלם' לשקר, זו אינה מציאות בריאה בעליל והיא מנוגדת לדרכה של תורה ש"דַּקְּיָה דְּרַכִּי נָעַם וְכָל נְתִיבָתָהּ שְׁלוֹם".

מבוא

'משיב אבירה' ו'תיקון העולם' הם שני נושאים שאמנם שונים זה מזה, אך בו זמנית הם קשורים זה לזה בקשר בל ינתק. דווקא כאשר מצרפים אותם יחד מגלים דברים נפלאים.

מסע בעקבות 'משיב אבירה'

דין 'משיב אבירה' מוזכר בסוגיתנו (ב"מ ד, ב) ובמקומות נוספים בש"ס בהקשרים שונים כגון: כאשר הנתבע היה יכול לפי הכתוב בשטר לשלם פחות, אך אם בכל זאת הודה ביותר - לפי שיטת רבי עקיבא פטור משבועה כי נחשב משיב אבירה (ב"מ שם). כאשר אדם אומר לבנו של חברו שלוה מאביו סכום של כסף אך פרע חצי מהחוב - לפי שיטת חכמים פטור משבועה כי נחשב משיב אבירה (כתובות יח, א) ועוד.

אם כן מכל המקרים הללו נוכל להגדיר את דין 'משיב אבירה' בהגדרה הבאה: כל מצב שהנתבע אינו יכול לקבל את הממון על פי שורת הדין והנתבע בכל זאת מודה ומשיב לו את הממון. הממון של הנתבע היה נחשב אבוד (אבירה) והנתבע משיב לו את הממון.

עלינו לברר מהו מקור דין 'משיב אבירה':

מקור דין 'משיב אבירה'

במשנה בתחילת פרק חמישי בגיטין נאמר: "והמוצא מציאה לא ישבע מפני תיקון העולם". רש"י מסביר שאם אדם מוצא מציאה והוא מחזירה לבעלים, אך הם טוענים שהוא לא החזיר את כולה אלא חלקה בלבד הדין הוא שלא צריך להישבע. מהי ההוה אמינא שהיה צריך להישבע? לפי התורה כאשר האדם מודה במקצת הטענה הוא חייב שבועה, אך חכמים תיקנו שמי שמשיב

לתגובות ולקבלת המאמר המלא:
gemarabemunah@gmail.com

הציבור מוזמן לשיעור ייחודי המשלב למדנות ישיבית עם עומק אמוני ושאלות קיומיות. השיעור מתקיים ב'זום' בימי רביעי בשעה 20:30 בע"ה. פשו בגוגל: 'בית מדרש גמרא באמונה' (www.gemarabemunah.co.il). להצטרפות לקבוצה השקטה סרקו את הברקוד.

הרב חגי לונדי

השבט השלישי

פרשת ויקרא, אותה קראנו בשבת שעברה, פותחת ב"אדם כי יקריב מכם קרבן לה". כלומר, הנושא בפרשה הוא אדם מִיִּשְׂרָאֵל המביא קרבן. פרשת צו לעומתה פותחת ב"צו את אהרן ואת בניו לאמור זאת תורת העולה" - גיבורי הפרשה הם הכהנים.

כדי להבין מהו תפקידם הייחודי של הכהנים יש לשרטט תחילה קווים לדמותו של שבטם, שבט לוי: לוי הוא השבט השלישי. המהר"ל מקביל את המושג 'שלוש' למושג 'אמצע' - 'השלישי' הוא באמצע אינו נוטה מן הישר" (תפארת ישראל יא). האמצעי, על פי המהר"ל, הוא זה שמגלה בחייו את התוכן המאחד. מציאות החיים המורכבת הינה מבבלת. לעתים מצוי

התובעת חטאת או אשם וישנה חברה הנצרכת לחטאת ציבור. תפקידם של הכהנים אינו רק לספק סיוע 'טכני' למקריבי הקרבן השונים, תפקידם הוא לחשוף את מהות הקרבן. דרכם מתברר כי כל הצדדים הללו, כל ריבוי הפנים הללו - כולם אחד. גלויי החיים לצורותיהם השונות, הזוויות הייחודיות בעבודת ה' של כל אדם וכל ציבור - כל אלה עוברות ומתנקזות תחת ידיהם של כוהני שבט לוי למקור אחד.

לדבר תורה שבועי מצולם ומשוכתב מהרב לונדי
ניתן לשלוח הודעת וואטסאפ (!)
למספר 0545753771

לא פיתחו יחס משותף לכסף וכל אחד משך לכיוון אחר, דבר שהפר את שלום ביתם.

את העיסוק ב"פרשת הכסף" התחלנו בפרשת ויקהל, שם התורה מלמדת אותנו על התנדבות בני ישראל לקודש. הפסוק מגלה גם את היחס הזוגי שמתוכו ניתנה תרומת ה'. 'ויבאו האנשים על הנשים כל נדיב לב הביאו.' (שמות, לה-כב) האיש והאשה יחד, הביאו את התכשיטים החביבים עליהם ביותר, רש"י: "עם האנשים וסמוכין עליהם". ובעל הטורים: "ויבאו האנשים על הנשים כל נדיב לב הביאו", בגימטריא - "אז איש ואשתו באים יחד".

הכסף הוא אמנם ביטוי לחומה, אבל בקודש - חומר ורוח שניהם כלולים בגילוי שם שמים. כפי שאמר שלמה המלך "בכל דרכיך דעהו..." (משלי ג-ו). ר' אזכרי אלעזר בעל ספר "חרדים", חיבר גם שיר שאולי מבטא את החיבור בין פרשת ויקהל לעבודת הקורבנות.

"בלבבי משכן אבנה להדר כבודו ובמשכן מזבח אקים לקרני הודו..."

בניין המשכן הזוגי בלבבות, הוא בבירור היחס הנכון, בין חומר ורוח, בגילוי קרבת ה', כריח ניחוח לפני ה'.

ואני תפילה שביליל הסדר נצא מעבודת הקשיים והנפרדות ונשב כבני חורין ביחד, כשנתמקד בטוב ובמשותף שיש בנו וכימי צאתנו ממצרים, נראה נפלאות, אמן.

וגם שתתחיל לעבוד יותר. אולי ככה היא תדע להעריך..."

הריקוד הזוגי שלהם שהוא העצמאי, החזק, היודע והמבין והיא יכולה להיות התלותית והלא יודעת. בתחילת הנישואין, מצב זה החמיא לשניהם. היה לה נוח לא להתעניין ולקחת אחריות. מצב של אבא/לדה, הוא אינו מצב זוגי. הם הכירו כשהיא צעירה ממנו בכמה שנים וראתה בו כל יכול. מצבים כאלה קיימים, אלא שבמהלך הנישואין הם לומדים להתאזן, כך שיהיה טוב לשניהם.

✓ **תלות כלכלית חיצונית** - כאשר הורים של בני הזוג רואים בהם ילדים שצריכים הכוונה וכביכול אינם יודעים מה טוב להם באמת. הם משכנעים/מאלצים את הזוג לקבל את דעתם. בד"כ זה קורה יחד עם הצעת אפשרות כלכלית. הם מנהלים את בני הזוג בבחינת: "נעזור לכם כספית בתנאי ש... תתנהלו כפי שאנחנו רוצים...". יש המגדילים לעשות ומאפשרים להורים שליטה בחשבון הבנק, וכך יש להורים ביקורת על ההוצאות שאינן מקובלות עליהם, והם מעירים לבני הזוג חדשות לבקרים. בשתי הדוגמאות הללו, בני הזוג תלויים בהוריהם ואינם מפתחים עצמאות אישית וזוגית.

שולמית התקוממה. היא מוכנה לוותר על העזרה הכלכלית של הוריה, כדי להיות עצמאית ולא להיות תחת שבט הביקורת של אמה. שמוליק לעומתה, שמח על העזרה הכספית ולחץ על שולמית להיענות לדרישות האם, כי כך הם זוכים לרווחה כלכלית. הם מאפשרים לעצמם ללמוד, לשלם משכנתא וכו'. שולמית הרגישה שבעלה ואמה, עושים יד אחת כנגדה. הוא כעס על אשתו שאינה יודעת להכיר טובה והיא כעסה עליו שלא אכפת לו ממנה, אלא רק מהכסף. הם

במאמרים הקודמים נגענו בכמה היבטים הנוגעים ליחס בני הזוג לכסף ולרגשות המתלווים לכסף. להלן היבטים נוספים:

✓ **ההבדלים האישיותיים כגבר וכאשה** - הכרת ההבדלים מעצימה את הזוגיות וחוסר הידיעה מעצים את הקשיים. לדוגמה, בד"כ האיש מרגיש אחריות על הפרנסה, גם אם אשתו מרוויחה יותר ממנו. כשהיא מודעת לכך, היא תבין את הלחץ שלו. כשהוא מודע לכך שהלחץ שלו עלול לגרום לה לתחושת מחנק, הוא יאזן את אחריותו וייתן לאשתו תחושת ביטחון כלכלי בכל מצב. ✓ **שי ואורית נישאו תוך כדי דוחק כלכלי**. כדי להחזיק מעמד, שניהם פיתחו סוג של "צניעות" כלכלית שהפכה את המצב לאידיאל של הסתפקות במועט, דבר שלא התאים לצורכי הנפש, בעיקר של אורית. הם לא היו מודעים לכך שהכבוד בחייהם, היא תוצאת "הצניעות" המזויפת.

✓ **תלות כלכלית פנימית** - כאשר ישנה הסכמה שאחד אחראי וטוב לשניהם, זו אינה תלות כלכלית. התלות היא כאשר אחד לא מתעניין, סומך על השני, ומעדיף לא להתמודד. לעתים, התלות הכלכלית היא צד אחד מהאישיות התלותית בצדדים נוספים זוגיים. שחר מרגיש עול כבד כשכל האחריות עליו. מה גם, כשמשוהו לא מסתדר, היא מאשימה אותו בחוסר התנהלות נכונה. "יש לי ילדה קטנה בבית ולא אישה שותפה ואחראית". כששאלתי אם כך התנהלו מתחילת הנישואין, השיב בחיוב. "אלא שאז, היא החמיאה לי שהיא סומכת עלי והרגשתי חשיבות... גם אם היום היא מחמיאה, זה מעיק עלי. היא קונה ושולחת לי את הפרטים כדי שאשלם... נמאס לי, שתתחיל לקחת אחריות על ההתנהלות שלה,

*יועצת אישית זוגית ומדריכת כלות

לתגובות ולשאלות וכן להצעת נושאים
המעניינים אתכם -
esteravr@gmail.com
מאמרים נוספים בנושא זוגיות ניתן למצוא
באתר מכון מאיר >

שָׁאֵל בְּנִי, וְאֶשְׁאֵל אֶף אֲנִי / יפה ו.

וְלִזְכֹּר שְׁגָם אִם רַב הֶחָסֵר עַל הַשְּׁלֵם
הַשְּׁבָרִים הֵם עֲדוּת לְשִׁלְמוֹת הַתְּמוֹנָה

שָׁאֵל בְּנִי מֶה נִשְׁתַּנָּה
וְאֶף אֲנִי עֲמָךְ אֲבַקֵּשׁ לְפָרֹץ וְלִדְאוֹת
לְהַשְׁתַּדֵּל לְהַבִּין כֹּל סִימָן וְכָל אוֹת
כִּי לְפָעֲמִים הַהִסְתַּבְּרוּת שׁוֹחֶקֶת
וּמְסִירָה מִמֶּנִּי אֶת רֵעֲנוֹת הַתְּמוֹנָה

שָׁאֵל בְּנִי וְאֶשְׁאֵל אֶף אֲנִי...
וּבְעֲזָרְתְּ ה' אוֹלֵי כֶּבֶד הַשָּׁנָה
נִבִּין מֶה נִשְׁתַּנָּה

עַתָּה נַעֲמֵד וְנַפְעֲמִים יִחַדּוּ
וְנִחְזֶה כִּיצַד עֲמִנּוּ שֶׁב וְשָׁם פְּנִי
לְקוֹל הַקּוֹרֵא שֶׁל ה' אֶלְקֵינוּ

שָׁאֵל בְּנִי מֶה נִשְׁתַּנָּה
וְאֶף אֲנִי אֶתְּךָ אֲבַקֵּשׁ לְהַבִּיט אֶל הַיָּשׁ
וְלִרְאוֹת כִּי אֲכֵן סְבִיבֵנו הֵכָל מִתְּחַדֵּשׁ
כִּי לְפָעֲמִים מִבְּטָנו, הַמִּבְגְּרִים
מִקְבָּע וּמִרְאָה עוֹלָם חָסֵר תִּקְנָה

שָׁאֵל בְּנִי מֶה נִשְׁתַּנָּה
וְאֶף אֲנִי אֶתְּךָ אֲבַקֵּשׁ לְשָׁאֵל
וְלְהַעֲמִיק עוֹד וְעוֹד וְלִבְחַן אֶת הֵכָל
כִּי אֵי שֵׁם תְּמִיד
הַתְּשׁוּבָה נִתְּנָה

שָׁאֵל בְּנִי מֶה נִשְׁתַּנָּה
וְאֶף אֲנִי כְּמוֹתְךָ אֲבַקֵּשׁ אֶת הַתְּמִימוֹת
הַרְוָה תְּמִיד אֶת הַשְּׁלֵמוֹת

סוד מדרש התולדות

יוסף ויהודה
כרך שמיני מסדרת שיחות
הרב יהודה ליאון אשכנזי
(מניטו) - בה דן הרב זצ"ל
במאפייני ובנטיית הזהות
היהודית-עברית המתחדשת,
בתקופה של שיבת ציון
ובבנייתה מחדש של הזהות
הלאומית כזהות עברית.

עריכה ומקורות: חיים רוטנברג

ניתן להזמין בטלפון: 02-9973168
או באתר **החדש**: www.ChavaBooks.co.il

ניתן להשיג את כל ספרי ההוצאה
ב"דני ספרים" רח' אבן ישראל 3 ירושלים

לכבוד החג

שבת ערב פסח

השבת היא שבת מאד מיוחדת. זו "שבת הגדול", שהיא גם ערב פסח. במוצאי השבת בעזרת ה' כלנו נשב סביב שלחן הסדר. זהו דבר מיוחד ודי נדיר, שערב פסח חל בשבת, ויש לזה גם יתרון ומעלה. מדוע?

בכל שנה אנחנו מגיעים לליל הסדר אחרי הרבה הכנות ועבודה. וגם בערב החג - לפני שמגיע ליל הסדר - אנחנו מתכוננים, מסדרים וטורחים לכבוד החג. לפעמים אנחנו מגיעים לשלחן הסדר קצת עייפים...

כך הדבר בשנה רגילה. אבל בשנה הזו, לפני ליל הסדר יש לנו את יום השבת. בשבת אנחנו נחים. את כל ההכנות עשינו לפני השבת. זו הזדמנות נהדרת להגיע לליל הסדר בנחת ובשלווה, מתוך מנוחת השבת. אנחנו יכולים בשבת להספיק לקרוא ולהכין דברי תורה או ספורים לליל הסדר, וכך נוכל להשתתף בשלחן הסדר בשמחה רבה! אז שתהיה לכלנו שבת מנוחה וחג כשר ושמח!

שאלות בהגדה של פסח

1. מה פירוש המילים "ארעא דישראל"?
2. מהי המשמעות של האמירה "כל דכפין ייתי ויכול"?
3. מהן ארבע לשונות הגאולה?
4. מהו הסימן הרביעי בליל הסדר?
5. מה עושים ב"רחצה"?
6. מה מברכים על אכילת המרור?
7. מהם 3 הדברים שמי שלא אמר אותם לא יצא ידי חובתו?
8. מהם הסימנים שנתן רבי יהודה בעשר המכות?

חידת חדגא:

מה הקשר ביני (בלומר בין חדגא) לבין קרבן הפסח?

חידת פולקע:

הסבירו: חמץ פחות מצה שווה שלוש

חד גדיא - מילים מבולבלות

זהו את המילים והביטויים מתוך הפיוט "חד גדיא"!

1. או נשר	2. טור אח	3. לא בך
4. חוט שה	5. מאי	6. יד זנב
7. בית זירוז	8. אורן	9. חדגא די!
10. כלה אד	11. אאב	12. שופר

תמונות לפסח

מצאו למה רומזות התמונות, מתוך ההגדה וענייני חג הפסח!

1. אישה בלבוש מסורתי	2. בני ברק	3. צאן
4. שולחן סעודה	5. משפחה	6. כוסות מרור
7. ציורי פסח	8. בצל	9. חגב

מיכל אשתי האהובה

מגילת דוד 91

הרב שלמה אבינר

אשר בחר בי מאבירי ומכל ביתי, לצאת אותי נגיד^[2] על עם ד' על ישראל, ושחקתי לפני ד'. ונקלתי עוד מזאת, והייתי שפל בעיני, ועם האמהות אשר אמרת, עפם אכבדה^[3]. אני מרגיש את עצמי חשוב יותר מכל אחד משראלי, ומכל אחת משראלי, כולל עבדים ושפחות -- כאשר אני מול ד'.

חזרתי הביתה משמחת הכנסת ארון הברית, ויצאה לקראתי אשתי מיכל, שאני כל כך מעריך אותה, כל כך אוהב אותה, וכל כך חביב לה. אבל הפעם היא עם ארשת פנים חמורה ובקרת קשה בפיה, על כך שרקדתי מול הארון, שהתנהגתי כאחד מפשוטי העם בכני כלם: "מה נכבד היום מלך ישראל, אשר נגלה היום לעיני אמהות עבדיו כהגלות נגלות אחד הריקים^[1]." אני בטוח שהפעם אין היא צודקת. אמנם כמלך עלי לשמור על כבודי, אבל מול ד' יתברך, כבודי כאין וכאפס. "לפני ד'

1. שמואל ב' י כ.
2. מלך.
3. שם כ"א-כב.

"בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים". בכוח הזרוע הנטויה, להוציא אל הפועל את רוממות המעלה מעט מעט בכל דור ודור, חייב כל אחד להשלים, להשיג ולהרגיש את חלקו בשלמות המעלה השייך לערכו ולדורו, המגיע לו מיציאת מצרים. עולת ראי"ה ב, הגדה של פסח

הרב שלמה אבינר

לימוד תורה בחול המועד

ב. אין זו בעיה שאפשר לפתור בעזרת "אמת קנויה", כלומר שאדם א' שואל אדם ב' מה לומר לאדם ג'. זה קיים בעניינים טכניים אך לא בעניינים אנושיים. כל ילד הוא עולם מלא. יש לשוחח אתו באריכות, כדי למצוא מסילות ללבו, שהרי אין אדם לומד תורה אלא במה שלבו חפץ. ג. לכן יש לראות מה המקצוע בתורה שהוא אוהב. וממי הוא אוהב ללמוד. ובאיזו דרך: האם בספר, או בטלפון או במחשב. ואז להציע אותו בהדרגה בדרך אל האורה.

שאלה: כידוע חול המועד מיועד ללימוד תורה, אבל איני מצליח לשכנע ילדי. הם רוצים רק טיולים. כיצד אפשר לשכנע אותם?

תשובה:

א. ברור שעד היום הזה, אף אחד לא מצא תחבולת קסם כיצד לשכנע ללמוד תורה. לו ידענו, היינו מונעים חורבן בית ראשון ובית שני וגלות.

מבצע התרמה ארצי

תשובה מאהבה

בס"ד / ערב פסח התשפ"א

לידידי "מכון מאיר" היקרים!

מכון מאיר מרים את דגל התשובה מאהבה בס"ד זה 47 שנים. השנה, למרות מגפת הקורונה, עלינו עוד קומה בהפצת תורה על ידי **ערוץ מאיר החדש**, בו תמצאו עשרות אלפי שיעורים ותוכניות מגוונות לכל המשפחה - מבוגרים, נשים, נוער וילדים, דתיים, מסורתיים, לא דתיים ודתל"שים. בחמש שפות, אנגלית צרפתית, רוסית, ספרדית, כנגד ארבעה בנים דיברה תורה, חכם רשע תם ושאינו יודע לשאול.

מכון מאיר משתדל בס"ד להאיר את נשמתם של כ-ו ל-ם. המפעל הגדול הזה החשוב כל כך לכלל ישראל דורש מאמצים עצומים ואמצעים רבים.

בקשתנו - היו שותפים להרמת דגל התשובה מאהבה על ידי הרמת תרומה נדיבה. בזכות זאת תבורכו מן השמים בפסח כשר ושמח וגאולה ורפואה שלמה

המברך בברכה משולשת באהבה

דב ביגון

ראש המכון

ד' תשפ"א

ניתן לתרום למכון מאיר:

< בטלפון 02-6461328

< באתר (מאובטח): www.meirtv.com

< בהעברה בנקאית בבנק המזרחי בנק 20 סניף 539 חשבון 128018

< באפליקציות bit / Pepper Pay בטלפון 054-2004410

< באמצעות הספח המצורף

התרומות מוכרות לצרכי מס בהתאם לסעיף 46 / התרומות עבור קמחא דפיסחא